

RIKSDAGENS PROTOKOLL

Nr 4

FÖRSTA KAMMAREN

1961

26—31 januari

Debatter m. m.

Tisdagen den 31 januari

Sid.

Interpellation av herr Edström ang. vården av sjuka åldringar . . . 13

Torsdagen den 26 januari förmiddagen

Kammaren sammanträdde kl. 10.00.

Justerades protokollet för den 20 innevarande månad.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 26, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 8 april 1949 (nr 166) angående skyldighet att avlämna för bibliotek avsedda exemplar av tryckt skrift.

Föredrogs och hänvisades motionerna nr 173 och 174 till konstitutionsutskottet, motionen nr 175 till behandling av lagutskott, motionerna nr 176—179 till konstitutionsutskottet, motionerna nr 180—250 till statsutskottet, motionerna nr 251—258 till bevillningsutskottet, motionerna nr 259—262 till bankoutskottet, motionerna nr 263—265 till behandling av lagutskott, motionen nr 266 till bevillningsutskottet, motionerna nr 267—285 till behandling av lagutskott, motionerna nr 286—295 till jordbruksutskottet och motionerna nr 296—300 till allmänna beredningsutskottet.

Anmäldes och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 301, av herr *Ewerlöf m. fl.*, angående de förbandsvisa repetitionsövningarna under budgetåret 1961/62;

nr 302, av herr *Hansson, Gustaf Henry, m. fl.*, angående statsgarantien för

lån till hantverks- och småindustriföretag m. m.;

nr 303, av herr *Jacobsson, Gösta*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens lånefond för den mindre skeppsfarten;

nr 304, av herrar *Kaijser* och *Schött*, angående den svenska hjälpen till de s. k. utvecklingsländerna;

nr 305, av herrar *Källqvist* och *Edström*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Avsättning till lotterimedelsfonden;

nr 306, av herr *Lundström m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till internationell hjälpverksamhet;

nr 307, av herr *Schött m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Avsättning till fonden för idrottens främjande;

nr 308, av herr *Anderson, Carl Albert, m. fl.*, om inrättande av en personlig professur i modern politisk och social historia för docenten Sven Ulric Palme;

nr 309, av herr *Arvidson m. fl.*, om kristendomsundervisning vid de yrkesinriktade linjerna av enhetsskolans klass 9;

nr 310, av herr *Bergman m. fl.*, om inrättande av en professur i fläktanläggnings- och luftbehandlingsteknik vid Chalmers tekniska högskola;

nr 311, av herr *Hedblom*, om uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster vid kungl. biblioteket;

nr 312, av herr *Hedblom m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till de teologiska fakulteterna;

nr 313, av herr *Johansson, Knut, m. fl.*, om inrättande av en personlig professur i arbetsfysiologi för med. dr Nils Lundgren;

nr 314, av herr *Källqvist m. fl.*, om statsanslag till Kristofferskolan;

nr 315, av herr *Källqvist m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning

- om anslag till Stöd åt konstnärlig, litterär och musikalisk verksamhet;
- nr 316, av herr *Källqvist m. fl.*, om elevantalet i vissa av folkskolans klassavdelningar, m. m.;
- nr 317, av herr *Larsson, Thorsten, m. fl.*, om förstärkning av undervisningen i matematik i vissa fall;
- nr 318, av herr *Lundström m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till vissa byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet;
- nr 319, av fröken *Mattson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till musikkonservatoriet i Göteborg;
- nr 320, av fröken *Mattson*, om inrättande av ytterligare en professur i röntgendiagnostik vid Göteborgs universitet;
- nr 321, av herr *Olsson, Erik, m. fl.*, angående decentralisering av skolbyggnadsärendena till länsskolnämnderna;
- nr 322, av herr *Osvald m. fl.*, om inrättande av två professurer i meteorologi vid vartdera av Stockholms och Uppsala universitet;
- nr 323, av herr *Osvald*, om inrättande av vissa tjänster vid Lunds universitets matematisk-naturvetenskapliga fakultet;
- nr 324, av herr *Peterson, Eric*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till skolkuratorsverksamheten;
- nr 325, av herr *Schött*, om statsbidrag till internationella stipendiefonder;
- nr 326, av herr *Schött m. fl.*, om statsanslag till en upplysningsfilm angående rökningens skadeverkningar, m. m.;
- nr 327, av herr *Schött m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till instruktörsverksamhet inom ungdomsorganisationer;
- nr 328, av fru *Svenson m. fl.*, om höjt statsanslag för extra skrivhjälp m. m. vid seminarier för huslig utbildning;
- nr 329, av herr *Söderberg m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Folkhögskolor: Bidrag till driften av folkhögskolor, m. m.;
- nr 330, av herr *Wirmark m. fl.*, om visst statsanslag till en folkrörelseaktion mot olaglig överlåtelse och anskaffning av rusdrycker, m. m.;
- nr 331, av herr *Alexanderson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till statens rättskemiska laboratorium;
- nr 332, av herr *Arvidson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till sjukkassor m. m.;
- nr 333, av herr *Bengtson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till bostadsbyggande m. m.;
- nr 334, av herr *Bengtson m. fl.*, om anvisning på tilläggsstat för budgetåret 1960/61 av anslag till Bidrag till viss bostadsförbättringsverksamhet och Bidrag till inrättande av pensionärshem;
- nr 335, av herrar *Birke* och *Sveningsson*, om viss sänkning av statsanslaget till Lånefonden för allmänna samlingslokaler;
- nr 336, av herrar *Birke* och *Sveningsson*, angående vissa av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag under femte huvudtiteln;
- nr 337, av herr *Ewerlöf m. fl.*, angående den statliga bostadspolitiken;
- nr 338, av herr *Johansson, Knut, m. fl.*, angående åtgärder i syfte att motverka stegringen av hyreskostnaderna vid nyproduktion av flerfamiljshus;
- nr 339, av fröken *Mattson*, om inrättande av vissa tjänster vid statens rättskemiska laboratorium, m. m.;
- nr 340, av herr *Karlsson, Göran*, om kostnadsfritt tillhandahållande av stöd- jebandage och ortopediska hjälpmedel;
- nr 341, av herr *Schött m. fl.*, om visst statsanslag till rökavvänjningskliniken i Stockholm;
- nr 342, av herr *Sundin* och herr *Gustafsson, Nils-Eric*, angående vattenöverdomstolens förläggningssort;
- nr 343, av herr *Sveningsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till arbetsmarknadsstyrelsen, m. m.;
- nr 344, av herr *Wirmark m. fl.*, angående överförande av Värmlands län till hovrätten för Västra Sverige;
- nr 345, av herr *Persson, Helmer*, och herr *Öhman*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar;
- nr 346, av herr *Persson, Helmer*, och herr *Öhman*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Vägunderhållet;

nr 347, av herr *Boheman m. fl.*, om höjning av ortsavdragen vid den statliga inkomstskatten;

nr 348, av herr *Ewerlöf m. fl.*, om barnavdrag vid beskattningen;

nr 349, av herr *Ewerlöf m. fl.*, angående undantagande från den allmänna varuskatten av investeringar;

nr 350, av herr *Ewerlöf m. fl.*, om undantagande från den allmänna varuskatten av varor hänförliga till tillverkningsomkostnader;

nr 351, av herr *Ewerlöf m. fl.*, om vissa åtgärder till främjande av sparandet;

nr 352, av herr *Ewerlöf m. fl.*, angående utformningen av skatteskalorna vid den statliga inkomstskatten;

nr 353, av herr *Ewerlöf m. fl.*, angående värderingen av varulager vid beskattningen;

nr 354, av herr *Källqvist* och herr *Andersson, Birger*, om undantagande från den allmänna varuskatten av konstverk i visst fall;

nr 355, av herr *Larsson, Thorsten, m. fl.*, om slopande av dyrortsgrupperingen inom beskattningen;

nr 356, av herr *Lundström m. fl.*, om befrielse från arvsskatt beträffande legat till internationell hjälpverksamhet m. m.;

nr 357, av herr *Schött m. fl.*, om befrielse från nöjesskatt beträffande idrottstävlingar m. m.;

nr 358, av herr *Sveningsson m. fl.*, om sänkt fordonsskatt för omnibussar;

nr 359, av herr *Öhman* och herr *Persson, Helmer*, om vissa direktiv till de sakkunniga för översyn av skattesystemet;

nr 360, av herr *Öhman* och herr *Persson, Helmer*, om undantagande av livsmedel från den allmänna varuskatten;

nr 361, av herr *Hansson, Gustaf Henry*, angående förutsättningslös prövning av behovet av en fortsatt reglering av kapitalrörelserna;

nr 362, av herrar *Gezelius* och *Kaijser*, om utredning angående införande i det svenska reaktionssystemet av kortvarigt frihetsberövande;

nr 363, av herr *Jacobsson, Gösta*, om en allmän översyn av bokföringslagen;

nr 364, av herr *Svanström*, om rätt för nämndeman att till rättsens protokoll anmäla avvikande mening, m. m.;

nr 365, av herr *Arvidson*, om vissa åtgärder för begränsning av statsbidragen till den allmänna sjukförsäkringen;

nr 366, av herr *Jacobsson, Per*, och fröken *Nordström*, om rätt till barnpension för barn utom äktenskap i visst fall;

nr 367, av herr *Lundström m. fl.*, om vissa ändringar i lagen om försäkring för allmän tilläggspension;

nr 368, av herrar *Lundström* och *Edström*, om ändring av vissa stadganden i vägtrafikförordningen, m. m.;

nr 369, av herr *Mattsson, Torsten, m. fl.*, om rätt i visst fall till änkepension enligt folkpensioneringslagen;

nr 370, av herr *Peterson, Eric*, om varningsskylt å traktorsläpvagn;

nr 371, av herrar *Sveningsson* och *Schött*, om en allmän översyn av lotteriförordningen;

nr 372, av herr *Berg, Gunnar*, om viss översyn av strandlagen;

nr 373, av herr *Carlsson, Georg, m. fl.*, angående avskrivning av stödlån till jordbrukare;

nr 374, av herr *Gustafsson, Nils-Eric*, och herr *Nilsson, Ferdinand*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m.;

nr 375, av herr *Olofsson, Uno*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m.;

nr 376, av herr *Olsson, Erik, m. fl.*, angående utbildningen av mätningstekniker m. fl.;

nr 377, av herr *Persson, Helmer*, angående riktlinjerna för den framtida jordbrukspolitikerna;

nr 378, av herr *Persson, Helmer*, och herr *Öhman*, om ändrade grunder för de s. k. arealtilläggen till jordbrukare;

nr 379, av herr *Pettersson, Harald, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter;

nr 380, av herr *Svedberg, Lage, m. fl.*,

om visst statsanslag till byggnadsarbeten vid statens maskin- och redskapsprovninganstalter;

nr 381, av herr *Söderberg m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter; samt

nr 382, av herr *Nyman m. fl.*, angående

de utredning om vetenskaplig forskning rörande arbetet och arbetsplatsen.

Justerades protokollsutdrag för detta sammanträde, varefter kammaren åtskil- des kl. 10.23.

In fidem
K.-G. Lindelöw

Torsdagen den 26 januari eftermiddagen

Kammaren sammanträdde kl. 19.30.

Avlämnades till herr talmannen följande motioner, vilka nu anmäldes och lades på bordet:

nr 383, av herr *Kajiser*, om viss komplettering av direktiven till offentlighetskommittén;

nr 384, av herr *Sundin*, om utredning rörande riksdagens medverkan vid förhandling mellan staten och intresseorganisationerna;

nr 385, av herr *Andersson, Torsten, m. fl.*, om åtgärder för tillgodoseende av riksdagens behov av information om totalförsvarets behov och utveckling;

nr 386, av herr *Andersson, Torsten, m. fl.*, om visst anslag till företagareföreningarnas administrationskostnader;

nr 387, av herr *Andersson, Torsten, m. fl.*, angående lotterimedlens användning och fördelning, m. m.;

nr 388, av herr *Bengtson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Åtgärder för främjande av varuutbytet med främmande länder;

nr 389, av herr *Bengtson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens hantverks- och industrilånefond;

nr 390, av herr *Gorthon*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Nytt isbrytarfartyg;

nr 391, av herr *Hanson, Per-Olof*, och herr *Andersson, Axel Johannes*, om ut-

redning rörande säkerhetskontrollen på atomenergiområdet;

nr 392, av herr *Hilding m. fl.*, om visst statsanslag till Svenska livräddningssällskapet;

nr 393, av herr *Mattsson, Torsten*, om statsanslag till Svenska uppfinnarkontoret;

nr 394, av herr *Ohlsson, Ebbe, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor;

nr 395, av fru *Segerstedt Wiberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Förenta Nationernas barnfond;

nr 396, av herr *Stefanson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till företagareföreningar m. fl.;

nr 397, av herr *Stefanson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens hantverks- och industrilånefond;

nr 398, av herr *Stefanson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till företagareföreningar m. fl.;

nr 399, av herrarna *Wirmark* och *Helleblad*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till internationell hjälpverksamhet;

nr 400, av herr *Andersson, Axel Johannes*, och herr *Kajiser*, angående tjäns-

ten som föreståndare vid dövläroseminariet å Manilla;

nr 401, av herr *Andersson, Axel Johannes*, och herr *Olofsson, Uno*, om inrättande av en mätningsteknisk fackskollinje vid högre tekniska läroverket i Härnösand;

nr 402, av herr *Bergh, Ragnar*, och herr *Sveningsson*, om avslag å Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Naturastipendier åt studerande vid universiteten m. fl. läroanstalter, m. m.;

nr 403, av herr *Bergh, Ragnar*, och herr *Sveningsson*, angående vissa av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag under åttonde huvudtiteln;

nr 404, av herr *Bergh, Ragnar, m. fl.*, angående grunderna för statsbidraget till provisoriska skollokaler;

nr 405, av herr *Boheman*, om utredning rörande internatskolorna;

nr 406, av herr *Carlsson, Eric, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till anordnande av skolmåltider;

nr 407, av herr *Hagberg*, om statsgaranterat studielån för studerande vid läroanstalter för högre konstnärlig utbildning;

nr 408, av fru *Hamrin-Thorell m. fl.*, om inrättande i södra Sverige av ett seminarium för huslig utbildning;

nr 409, av herr *Hanson, Per-Olof, m. fl.*, om statsanslag till karolinska medicokirurgiska institutet för viss forskning rörande skodon;

nr 410, av herrar *Helleblad* och *Wirmark*, om viss ändring av bestämmelserna angående statsbidrag till fritidsgrupper;

nr 411, av herr *Hilding m. fl.*, om viss ändring i bestämmelserna angående naturastipendier till utländska studerande;

nr 412, av herr *Larsson, Thorsten*, och herr *Ahlkvist*, om viss personalförstärkning för sjukliniken vid Lunds universitet;

nr 413, av herr *Larsson, Thorsten*, och herr *Olsson, Ernst*, om inrättande av vissa tjänster för inspektions- och rådgivningsverksamhet vid inbyggda skolor och företagsskolor;

nr 414, av herr *Möller m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om

anslag till Kostnader för Sveriges medlemskap i UNESCO m. m.;

nr 415, av herrar *Nyström* och *Hedström*, angående omvandling av befattningen som folkhögskoleinspektör från arvodestjänst till extra ordinarie tjänst;

nr 416, av herrar *Nyström* och *Hedström*, om inrättande av en preceptor i ekologi och storstadens sociologi vid Stockholms universitet;

nr 417, av herr *Ohlsson, Ebbe*, och herr *Gorthon*, om inrättande i södra Sverige av ett seminarium för huslig utbildning;

nr 418, av herr *Pettersson, Harald, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens lånefond för universitetsstudier;

nr 419, av herrar *Schött* och *Sveningsson*, om åtgärder för att fylla behovet av gymnastiksalar vid skolorna;

nr 420, av herr *Stefanson*, angående utbildningen av yrkeslärare i klädsömnad;

nr 421, av herr *Stefanson*, angående tillsynen av lärlingsutbildningen hos hantverksmästare m. fl.;

nr 422, av herr *Sundin*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor;

nr 423, av herr *Sveningsson*, om inrättande av en professur i kriminologi vid Stockholms universitet, m. m.;

nr 424, av herrar *Sveningsson* och *Schött*, om uttagande av viss avgift vid lån å bibliotek;

nr 425, av herrar *Bengtson* och *Sundin*, om utredning rörande möjligheterna att sänka bostadskostnaderna i nyuppförda egnahem och hyresfastigheter;

nr 426, av herr *Bengtson m. fl.*, om utredning angående inkomstprövat stöd vid byggande av egnahem, m. m.;

nr 427, av herr *Bengtson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till folkpensioner m. m.;

nr 428, av herr *Bengtson m. fl.*, om utredning rörande arbetsvården och den medicinska rehabiliteringen;

nr 429, av herr *Bengtson m. fl.*, angående den statliga bostadspolitik;

- nr 430, av herr *Boman*, om viss utökning av den avgiftsfria barntandvården;
- nr 431, av herr *Hanson, Per-Olof*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till ferieresor för barn och husmödrar, m. m.;
- nr 432, av herr *Hanson, Per-Olof, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till sjuk-kassor m. m.;
- nr 433, av herr *Hansson, Gustaf Henry*, och herr *Stefanson*, om viss utökning av styrelsen för statens institut för byggnadsforskning;
- nr 434, av herr *Lundström*, angående belåningsgränserna för primär- och sekundärlån samt statliga tertiärlån;
- nr 435, av fröken *Mattson* och herr *Larsson, Herbert*, om ändrade grunder för beviljande av statens bosättningslån, m. m.;
- nr 436, av herr *Nilsson, Ferdinand, m. fl.*, om förhöjt schablonavdrag å bostadslån i vissa fall;
- nr 437, av herr *Nilsson, Hjalmar, m. fl.*, om ändrade bestämmelser angående rekonstruktionsbidrag till allmänna samlingslokaler;
- nr 438, av fröken *Nordström* och fru *Segerstedt Wiberg*, angående ändrade grunder för statsbidragen till barntandvården;
- nr 439, av herr *Pettersson, Harald, m. fl.*, om utredning i syfte att främja tillkomsten av bostadsmiljöer lämpliga från familje- och ungdomssynpunkt;
- nr 440, av fru *Segerstedt Wiberg, m. fl.*, om avslag å Kungl. Maj:ts framställning om inrättande av en personlig tjänst som byråchef för statsministerns sekreterare;
- nr 441, av herr *Sveningsson*, om utredning angående ersättningen till övervakare;
- nr 442, av herr *Sundin*, om överförande till staten av hela kostnaden för utbildningsbidrag till arbetslösa;
- nr 443, av fru *Wallentheim, m. fl.*, angående utbildningen av personal inom den statliga ungdomsvården, m. m.;
- nr 444, av herrar *Wirmark* och *Helleblad*, om ändrade regler för användningen av allmänna arvsfondens medel, m. m.;
- nr 445, av herr *Bengtson, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Kostnader för vetenskaplig trafiksäkerhetsforskning;
- nr 446, av herr *Jonasson, m. fl.*, angående fördelningen av väganlagen mellan riksvägar och länsvägar, m. m.;
- nr 447, av herr *Kaijser*, om översyn av samhällsplaneringens centrala organisation;
- nr 448, av herr *Olofsson, Uno, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar;
- nr 449, av herr *Bengtson, m. fl.*, om avslag å Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Ersättning till städerna för mistad tolag;
- nr 450, av herr *Bengtson, m. fl.*, om återställande av viss tidigare kostnadsfördelning mellan staten och kommunerna, m. m.;
- nr 451, av herr *Lundström, m. fl.*, om inrättande av en särskild ungdomsvårdsskola för alkoholskadade ungdomar;
- nr 452, av herr *Nilsson, Ferdinand, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till skattetyngda kommuner, m. m.;
- nr 453, av herr *Nilsson, Ferdinand, m. fl.*, om enhetliga normer för offentlig upphandling;
- nr 454, av herr *Osvald*, om en allmän översyn av statsförvaltningen i syfte att ernå förenklingar och kostnadsbesparingar, m. m.;
- nr 455, av herrar *Stefanson* och *Kaijser*, om vissa åtgärder i syfte att främja anlitaandet av mindre företag vid den offentliga upphandlingen;
- nr 456, av herr *Sundin*, om en översyn av bestämmelserna rörande statliga traktamenten, m. m.;
- nr 457, av herr *Sundin* och herr *Andersson, Torsten*, om tillsättande av en parlamentarisk kommitté för kontroll av den statliga verksamhetens effektivitet;
- nr 458, av herrar *Sveningsson* och *Stefanson*, om tillämpning av upphandlingskungörelsen å kommunala och s. k. allmännyttiga bostadsföretag;
- nr 459, av herr *Wirmark*, om pension till fru Elsa Setterquist;

nr 460, av herr *Bengtson m. fl.*, om begränsning av alkoholreklamen;

nr 461, av herr *Bengtson*, om utredning rörande fördelningen mellan kommunerna av nöjesskattemedel;

nr 462, av herr *Bengtson m. fl.*, om en successiv höjning av de skattefria ortsavdragen;

nr 463, av herr *Bengtson m. fl.*, angående omläggning av den allmänna varuskatten från detaljhandelsledet till partihandels- eller fabriktionsledet;

nr 464, av herr *Bergh, Ragnar, m. fl.*, om avdragsrätt vid beskattningen för studiekostnader;

nr 465, av herr *Carlsson, Eric, m. fl.*, om undantagande från den allmänna varuskatten av invalidfordon m. m.;

nr 466, av herr *Gorthon*, om viss sänkning av den allmänna energiskatten;

nr 467, av herr *Gorthon*, om viss skattefrihet för inkomst genom deltidsarbete inom den öppna åldringsvården;

nr 468, av herr *Gustavsson, Nils-Eric*, och herr *Jonasson*, angående beskattningen av inkomst av skog i vissa fall;

nr 469, av herr *Hanson, Per-Olof, m. fl.*, om undantagande från den allmänna varuskatten av vissa hjälpmedel för invalidiserade;

nr 470, av herr *Jonasson*, angående realvärdet av ortsavdragen vid beskattningen;

nr 471, av herr *Jonasson* och herr *Olsen, Ernst*, angående normerna för skatteavdrag för avskrivning å byggnader inom jordbruket;

nr 472, av herr *Kaijser*, om utredning rörande progressionsutjämning vid beskattning av fysiska personer med ojämn inkomstfördelning;

nr 473, av herr *Kaijser m. fl.*, om undantagande från allmän varuskatt av böcker och musikalier;

nr 474, av herr *Lundström*, om utredning angående beskattning av priser vid lotteribetonade tävlingar;

nr 475, av herr *Lundström m. fl.*, angående omkostnads- och försäkringsavdrag vid beskattningen, m. m.;

nr 476, av herr *Lundström m. fl.*, om vissa riktlinjer för pågående översyn av skattesystemet;

nr 477, av herr *Lundström m. fl.*, an-

gående utskänkningsrätt för restaurang inom nöjes- och idrottsplatser, m. m.;

nr 478, av herr *Nilsson, Ferdinand, m. fl.*, om undantagande från den allmänna varuskatten vid varuuttag från egen rörelse;

nr 479, av herr *Nilsson, Hjalmar, m. fl.*, om viss utsträckt befrielse från nöjesskatt för organisation med huvudsakligt syfte att främja allmännyttiga ändamål;

nr 480, av herr *Nilsson, Hjalmar, m. fl.*, om sänkning av nöjesskatten för biograf-föreställning;

nr 481, av herr *Nilsson, Yngve, m. fl.*, om visst undantag från schablontaxering av fastighet;

nr 482, av herr *Ringaby m. fl.*, om undantagande från beskattning av vinst som beror på penningvärdets fall;

nr 483, av herrar *Ringaby* och *Sveningsson*, angående automobilskatten för lastbil;

nr 484, av herrar *Stefanson* och *Söderquist*, angående rätt till viss skattefri avsättning för utjämning av pensionskostnad;

nr 485, av herr *Stefanson m. fl.*, om viss respittid efter uppbördsterminens utgång för inbetalning av arbetsgivaravgift enligt lagen om försäkring för allmän tilläggspension;

nr 486, av herrar *Sveningsson* och *Schött*, angående anstånd med inbetalning av skatt;

nr 487, av herr *Sveningsson m. fl.*, angående företagares rätt till avdrag vid beskattningen för försäkringspremier;

nr 488, av herr *Bengtson m. fl.*, om ökade möjligheter för mindre företag att erhålla långfristig kredit från Aktiebolaget Industrikredit;

nr 489, av herr *Bengtson m. fl.*, om en samordning av pågående arbete på samhällsplaneringens område;

nr 490, av herr *Ewerlöf m. fl.*, om viss begränsning av de årliga pensionsavgifterna till ATP-fonderna, m. m.;

nr 491, av herr *Jonasson m. fl.*, om sådana riktlinjer för den framtida finans- och kreditpolitiken, att småföretagsamhetens intressen tillgodoses;

nr 492, av herr *Mattsson, Torsten*, om utvidgad rådgivnings- och konsulent-

verksamhet för hantverk och småindustri i bokförings- och skattefrågor;

nr 493, av herr *Nilsson, Ferdinand*, om en allsidig utredning rörande låglönegrupporna, m. m.;

nr 494, av herr *Stefanson m. fl.*, om ökade möjligheter för affärsbankerna att bevilja långfristiga bundna lån;

nr 495, av herr *Gorthon* och fröken *Andersson*, angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att i vissa fall utfärda förbud för svenska rederier att utlämna dokument till utländska myndigheter;

nr 496, av herr *Schött m. fl.*, om lagstiftning i syfte att möjliggöra utnyttjande av byggnad på annans mark såsom säkerhet för kredit;

nr 497, av herr *Sundin*, om befrielse i vissa fall från skyldighet att upprätta bouppteckning, m. m.;

nr 498, av herrar *Bengtson* och *Jonasson*, om utredning rörande personlig frivillig tilläggs pensionering;

nr 499, av herr *Bengtson m. fl.*, om rätt till änkepension enligt folkpensioneringslagen i vissa fall;

nr 500, av herr *Bengtson m. fl.*, om höjning av folkpensionerna, m. m.;

nr 501, av herr *Bengtson m. fl.*, om viss reformering av den allmänna tilläggs pensioneringen;

nr 502, av herr *Eskilsson m. fl.*, angående den pensionsgrundande inkomsten inom den allmänna tilläggs pensioneringen;

nr 503, av herr *Gorthon* och fröken *Andersson*, angående fartygsanställdas värnpliktstjänstgöring;

nr 504, av herr *Hagberg*, angående statens avgifter för den allmänna tilläggs pensioneringen;

nr 505, av herr *Hanson, Per-Olof, m. fl.*, om ökad avgiftsfinansiering av socialförsäkringarna, m. m.;

nr 506, av herr *Hansson, Nils*, och fru *Segerstedt Wiberg*, om utredning rörande den allmänna tilläggs pensioneringen såvitt avser utländsk arbetskraft inom svenska handelsflottan;

nr 507, av herrar *Helleblad* och *Wirmark*, angående lydadsföreskrifter vid **permittering från allmän vårdanstalt för alkoholmissbrukare**;

nr 508, av herr *Siegbahn m. fl.*, om

utredning angående lagstiftning om mäklarverksamhet;

nr 509, av herr *Stefanson m. fl.*, angående beräkningen av pensionsunderlaget för företagare inom den allmänna tilläggs pensioneringen;

nr 510, av herrar *Wirmark* och *Helleblad*, om skyndsamt förslag rörande mödrahjälpen;

nr 511, av herr *Öhman* och herr *Persson, Helmer*, om höjning av de allmänna barnbidragen, m. m.;

nr 512, av herr *Carlsson, Eric, m. fl.*, angående den s. k. allemansrätten;

nr 513, av herr *Carlsson, Georg, m. fl.*, om utredning rörande anslutningsväg vid omläggning av allmän väg, m. m.;

nr 514, av herr *Ewerlöf m. fl.*, om vissa ändringar i den för Kopparbergs län gällande särslagstiftningen på fastighetsrättens område;

nr 515, av herr *Jonasson*, om nya ersättningsbestämmelser vid ändring av kraftledning i samband med vägomläggning;

nr 516, av herr *Olsson, Ernst*, och herr *Larsson, Thorsten*, om ändrade folkbokföringsregler vid inflyttning i pensio närshem;

nr 517, av herr *Sveningsson m. fl.*, angående långivningen till allmännyttiga bostadsföretag;

nr 518, av herr *Carlsson, Georg, m. fl.*, angående de s. k. arealtilläggen till jordbrukare;

nr 519, av herr *Hansson, Nils, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m. och till Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader;

nr 520, av herr *Jonasson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till skogsvårdsstyrelserna;

nr 521, av herr *Jonsson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag för stöd åt det mindre jordbruket;

nr 522, av herr *Larsson, Thorsten*, om inrättande av en tjänst som inspektörsassistent vid växtinspektionen i Hälsingborg;

nr 523, av herr *Larsson, Thorsten*, och

herr *Pettersson, Harald*, om statsbidrag med hela kostnaden för lärare vid lantbruksundervisningsanstalterna;

nr 524, av herr *Mattsson, Torsten, m. fl.*, om inrättande av ett nytt veterinärdistrikt för Lidhult med omnejd;

nr 525, av herr *Nilsson, Hjalmar, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens skogsförbättringsanslag;

nr 526, av herr *Nilsson, Hjalmar, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till vissa skogsbrukskurser, m. m.;

nr 527, av herr *Nilsson, Yngve, m. fl.*, om utredning i syfte att främja forskning på fiskets område;

nr 528, av herr *Ohlsson, Ebbe*, och herr *Mattsson, Torsten*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen;

nr 529, av herr *Persson, Helmer*, och herr *Öhman*, om användning av viss del av importavgifterna på fodermedel till ökat leveransbidrag på mjölk till de mindre jordbrukarna;

nr 530, av herr *Pettersson, Harald*, angående befattningarna som fiskerikonstulent inom Vänerområdet samt Göteborgs och Bohus län;

nr 531, av herr *Pettersson, Harald, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Vägbyggnader å skogar i enskild ägo;

nr 532, av herr *Sundin*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Kursverksamhet för jordbrukets rationalisering m. m.;

nr 533, av herr *Gorthon*, angående åldringsvården;

nr 534, av herr *Kaijser*, angående det ekonomiska ansvaret för kommunal verksamhet genom särskilda rättssubjekt;

nr 535, av herr *Lundström* och fru *Hamrin-Thorell*, om stöd åt produktionen av svensk barnfilm;

nr 536, av herr *Osvald m. fl.*, om visst stöd åt den estniska folkgruppen i vårt land;

nr 537, av herr *Stefanson m. fl.*, om förenkling och samordning av arbetsgivare åliggande uppgifts- och uppbörds-skyldigheter;

nr 538, av herr *Sundin*, om tillgodo-seende inom socialpolitiken av eftersatta gruppers behov;

nr 539, av herrar *Sveningsson* och *Schött*, om utredning angående ungdomens spritmissbruk; samt

nr 540, av herr *Wirmark m. fl.*, om åtgärder mot alkohol- och narkotika-missbruk.

Kammararens sammanträde avslutades kl. 20.03.

In fidem

K.-G. Lindelöw

Tisdagen den 31 januari

Kammaren sammanträdde kl. 16.00.

Justerades protokollen för den 23, 24 och 25 innevarande månad.

Upplästes en till kammaren inkommen ansökning, som jämte därvid fogat läkarintyg var så lydande:

Till riksdagens första kammare

Med stöd av bilagda intyg anhåller jag om ledighet från riksdagsarbetet tills vidare.

Göteborg den 27/1 1961

Per Bergman

Härmed intygas att riksdagsman *Per Bergman* på grund av akut peritendinit med svår smärta i vä. axelled är arbetsoförmögen under ca 1 vecka och f. n. under behandling på härvarande klinik.

Sahlgrenska sjukhuset, Konung Gustaf V:s jubileumsklinik, Göteborg, den 27/1 1961

Magnus Strandqvist

överläkare

På gjord proposition bifölls ansökningen för den tid, den i åberopade läkarintyget omförmälda sjukdomen varade.

Föredrogos och hänvisades

motionerna nr 301—346 till statsutskottet,

motionerna nr 347—360 till bevillningsutskottet,

motionen nr 361 till bankoutskottet,

motionerna nr 362—372 till behandling av lagutskott,

motionerna nr 373—381 till jordbruksutskottet,

motionen nr 382 till allmänna beredningsutskottet,

motionerna nr 383 och 384 till konstitutionsutskottet,

motionerna nr 385—459 till statsutskottet,

motionerna nr 460—484 till bevillningsutskottet,

motionen nr 485 till behandling av lagutskott,

motionerna nr 486 och 487 till bevillningsutskottet,

motionerna nr 488 och 489 till bankoutskottet,

motionen nr 490 till bevillningsutskottet,

motionerna nr 491—494 till bankoutskottet,

motionerna nr 495—516 till behandling av lagutskott,

motionen nr 517 till statsutskottet,

motionerna nr 518—532 till jordbruksutskottet,

motionerna nr 533 och 534 till allmänna beredningsutskottet,

motionen nr 535 till bevillningsutskottet och

motionerna nr 536—540 till allmänna beredningsutskottet.

Anmälades och bordlades

dels följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

nr 11, med förslag till förordning om försäljning av obeskattade varor på tullflygplats;

nr 28, med förslag till lag om ändring i skattestrafflagen den 11 juni 1943 (nr 313);

nr 29, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 21 december 1949 (nr 655) med särskilda bestämmelser om utskrivning från sinnessjukhus; och

nr 32, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstväng för byggnadsarbete;

dels ock Kungl. Maj:ts till kammaren överlämnade skrivelse nr 30, med redo-

Interpellation ang. vården av sjuka åldringar

görelse för behandlingen hos Kungl. Maj:t av riksdagens skrivelser.

derna blir mindre, självhushållningen mindre och barn, barnbarn och andra anhöriga eller närstående får svårare att hjälpa till.

Interpellation ang. vården av sjuka åldringar

Herr EDSTRÖM (fp) erhöll på begäran ordet och anförde:

Herr talman! Under 1960-talet beräknas statistiskt personer i åldern 65 år och däröver att öka med cirka 167 000, åldersgruppen 75 år och däröver beräknas därvid erhålla huvudsakliga ökningen, nämligen med drygt 150 000. Enligt medicinsk erfarenhet är det sistnämnda åldersgrupp som mer än andra behöver sjukhusvård, främst på grund av att ett relativt stort antal av densamma tillhör de långtidssjuka. Man torde därför uppskattningsvis böra räkna med att de långtidssjuka i vårt land under 1960-talet *ärligen* kommer att behöva en utökning av vårdplatsantalet för dem på kronikersjukhus och jämförbara vårdanstalter med *omkring 5 000*, om alla av dem skall kunna erhålla behövlig sjukhusvård i den utsträckning, som sker för närvarande.

Än fler skulle behövas om de nuvarande vårdförhållandena skulle förbättras till den grad som vore önskvärt. Att bemärka är nämligen att enligt tillgängliga uppgifter vårdades vid 1960-talets ingång fortfarande på landets ålderdomshem cirka 10 000 kroniskt sjuka, därav cirka 5 000 mentalsjuka, uppblandade med de friska. Av dessa mentalsjuka bedömdes omkring 1 130 vara svårskötta fall.

Svårigheterna att lösa problemet under 1960-talet ökas därigenom att de äldre i stor utsträckning flyttar och bidrar till urbaniseringen — 1930 bodde hälften av Sveriges befolkning på landet, 1960 cirka en tredjedel men redan 1970 beräknas där blott bo en femtedel. Vid pensionsålderns inträdande flyttar många nämligen från landet till tätorter, de får det där i många avseenden bekvämare, närmare till affärer, samlings- och nöjeslokaler samt lättare att träffas. Men svårigheterna vid sjukdom ökar, enär bostä-

derdomen är i och för sig ingen sjukdom. På ålderns dagar uppträder dock oftare än hos yngre rubbningar i kroppens normala funktioner, såväl kroppsliga som själsliga, och sjukdomstillstånd uppkommer lättare, ofta långvariga. Gränsen mellan normalt åldrande och sjukligt tillstånd blir därjämte gärna flytande.

Enligt gällande författningar har primärkommunerna ansvar för vården av friska åldringar i den mån de behöver vård och hjälp, landstingskommunerna och med dem jämställda storstäder ansvaret för de sjuka. De statliga myndigheterna har i och för sig inga skyldigheter. I det beträngda läge som åldringsvården — såväl beträffande de normala som sjuka äldre — under 1960-talet på grund av ovan anförda prognoser kommer, synes det emellertid att de statliga myndigheterna borde ta initiativ och utfärda rekommendationer för att ej svår- och bristsituationer skall uppstå. De tendenser, som under sista årtiondet visat sig att i större utsträckning utnyttja den öppna vårdens resurser, synes böra uppmuntras och andra möjliga nya vägar sökas vid sidan av ett fortsatt utbyggande av kronikerhemmen och andra slutna vårdformer.

Åldringsvården rymmer därjämte ett flertal andra viktiga problem, bostads-, sysselsättnings-, fritids- och hobbyverksamhetsproblem, samt nya frågeställningar stående i samband med den genomsnittligt ökade vitaliteten och arbetsdugligheten inom de äldsta åldersgrupperna. Flertalet av dem har utförligt behandlats såväl i 1952 års åldringsvårdsutredning som i Kungl. Maj:ts prop. nr 38 till 1957 års riksdag, men tarvar fortsatt uppmärksamhet. Riksdagens år 1957 fattade beslut och rekommendationer synes knappast ha medfört de praktiska resultat som förväntades.

Då nu vårdförhållandena inom åldringsvården — särskilt för de långvarigt sjuka — på sätt som ovan angivits sy-

Interpellation ang. vården av sjuka åldringar

nes komma att bli än mer svårbemästrade under närmaste framtiden, anhåller jag om kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för inrikesdepartementet få framställa följande fråga:

Vill herr statsrådet medverka till att påskynda lösningen av de vårdproblem för de sjuka äldre, som kan väntas bli skärpta de närmaste åren till följd av befolkningsutvecklingen med det starkt stigande antalet åldringar?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågavarande spørsmål finge framställas.

Anmäldes och bordlades en av herr *Gezelius* under sammanträdet till herr talmannen avlämnad motion, nr 541, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 13, med förslag till lag om ändring i vattenlagen.

Herr TALMANNEN yttrade:

Jag fäster ledamöternas uppmärksamhet på, att före detta plenum i kammaren delats en plan för arbetet i kammaren under tiden den 31/1—den 8/4 1961. Av planen framgår bl. a. att arbetsplenum icke beräknas komma att hållas å annan veckodag än onsdag förrän fredagen den 24/3. Vidare framgår att påskuppehållet börjar söndagen den 26/3, eventuellt lördagen den 25/3, och pågår till onsdagen den 5/4 kl. 14.00, då första plenum efter påsk hålles.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 16.12.

In fidem

K.-G. Lindelöw